

5 PRACOVNÍCI VE SLUŽBÁCH A PRODEJI

Pracovníci ve službách a prodeji poskytují osobní a ochranné služby související s dopravou, provozem, stravováním, osobní péčí, ochranou proti požáru a protiprávnímu jednání, dále předvádějí a prodávají zboží ve velkoobchodních a maloobchodních prodejnách a podobných zařízeních a ve stáncích a na tržištích. Většina zaměstnání v této hlavní třídě vyžaduje druhou úroveň dovedností.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: organizování a poskytování služeb během cestování; provoz; přípravu a podávání pokrmů a nápojů; péči o děti; poskytování osobní a základní zdravotní péče v domácnostech nebo zařízeních, úpravu účesů, poskytování kosmetických služeb, činnost společníků; předpovídání budoucnosti; balzamování a zajišťování pohřbů; poskytování bezpečnostních služeb, ochranu osob a majetku proti požáru a protiprávnímu jednání; prosazování zákona a pořádku; pózování jako model pro reklamu, uměleckou tvorbu a přehlídku výrobků; prodej zboží ve velkoobchodních a maloobchodních prodejnách a ve stáncích a na tržištích; předvádění zboží potenciálním zákazníkům. Pracovní činnosti mohou zahrnovat také dohled nad dalšími pracovníky.

Zaměstnání této hlavní třídy jsou rozdělena na následující třídy:

51 Pracovníci v oblasti osobních služeb

52 Pracovníci v oblasti prodeje

53 Pracovníci osobní péče v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a v příbuzných oblastech

54 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy

51 Pracovníci v oblasti osobních služeb

Pracovníci v oblasti osobních služeb poskytují osobní služby spojené s cestováním, provozem stravovacích a ubytovacích zařízení, pohostinstvím, kadeřnictvím, kosmetikou, péčí a výcvikem zvířat, službami společníků a dalšími osobními službami. Většina zaměstnání v této třídě vyžaduje druhou úroveň dovedností.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: organizování a poskytování služeb spojených s cestováním a prohlížením památek; provoz stravovacích a ubytovacích zařízení, přípravu a podávání pokrmů a nápojů, poskytování osobních a základních zdravotních služeb; úpravu účesů, poskytování kosmetických služeb; předpovídání budoucnosti, balzamování a zajišťování pohřbů; péči a výcvik zvířat; výuku řízení vozidel; poskytování služeb společníků a jiné osobní služby. Pracovní činnosti mohou zahrnovat také dohled nad dalšími pracovníky.

Zaměstnání této třídy jsou rozdělena na následující skupiny:

511 Obslužní pracovníci, průvodčí v dopravě a průvodci v cestovním ruchu

512 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři

513 Číšníci, servírky a barmani

514 Kadeřníci, kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech

515 Provozní pracovníci

511 Obslužní pracovníci, průvodčí v dopravě a průvodci v cestovním ruchu

Obslužní pracovníci, průvodčí v dopravě a průvodci v cestovním ruchu poskytují různé osobní služby související s cestováním letadlem, vlakem, lodí, autobusem nebo jinými prostředky a s turistickými zájezdy, prohlídkami a exkurzemi organizovanými pro jednotlivce i skupiny včetně služeb průvodce.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: zajišťování komfortu a bezpečnosti cestujících; podávání pokrmů a občerstvení; poskytování informací a zodpovídání otázek týkajících se cestování; kontrola a vydávání jízdenek na veřejnou dopravu; doprovod jednotlivců nebo skupin během prohlídek a exkurzí a popisování zajímavostí.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5111 Obslužní pracovníci v dopravě a stevardi

5112 Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě

5113 Průvodci, delegáti v cestovním ruchu

5111 Stevardi a jiní obslužní pracovníci v dopravě

Stevardi a jiní obslužní pracovníci v dopravě zajišťují obvykle na palubách letadel a lodí komfort a bezpečnost cestujících, podávají jim pokrmy a nápoje a poskytují osobní služby. Dále mohou plánovat a koordinovat provoz a společenské aktivity na palubách lodí.

Příklady pracovních činností:

- a) vítání cestujících při vstupu do letadla nebo na loď, kontrola lístků nebo palubních vstupenek, uvádění cestujících na jejich místa nebo do kajut;
- b) oznamování, vysvětlování a předvádění bezpečnostních a nouzových postupů, jako je použití kyslíkových masek, bezpečnostních pásů a záchranných vest;
- c) kompletace a podávání předem připravených pokrmů a nápojů;
- d) prodej bezcelního a jiného zboží;
- e) péče o obecné potřeby a pohodlí cestujících, zodpovídání jejich dotazů, udržování pořádku v kabinách;
- f) poskytování pokynů a pomoci cestujícím, dodržování předepsaných postupů v případě nouze, jako je evakuace letadla po nouzovém přistání;
- g) ověřování provozuschopnosti lékárníček pro první pomoc a nouzových zařízení;
- h) poskytování první pomoci cestujícím v případě obtíží;
- i) účast na předletových poradách týkajících se klimatických podmínek, výšky, trasy, nouzových postupů, koordinace posádky, délky letu, nabízených pokrmů a nápojů a počtu cestujících;
- j) příprava cestujících a letadla na start a přistání;
- k) stanovení potřeb zvláštní pomoci pro cestující, jako jsou malé děti a starší nebo zdravotně postižené osoby.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Letuška
Letecký stevard
Lodní stevard

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51111 Stevardi a letušky**51112 Obslužní pracovníci v dopravě (kromě stevardů a letušek)****5112 Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě**

Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě kontrolují a vydávají jízdenky a zajišťují bezpečnost a pohodlí cestujících ve vlacích, tramvajích, autobusech a jiných prostředcích veřejné dopravy.

Příklady pracovních činností:

- a) vybírání jízdného, vydávání jízdních dokladů, sezónních jízdenek a tarifů, kontrola platnosti jízdenek vydaných předem;
- b) obsluha cestujících v lůžkových vozech ve vlacích;
- c) poskytování pomoci při nástupu, usazování a ukládání zavazadel podle potřeby, zejména pro starší, nemocné nebo zraněné osoby;
- d) otevírání a zavírání dveří pro cestující;
- e) kontrola bezpečnosti zařízení před odjezdem;
- f) signalizování řidičům vozidel, zda zastavit nebo jet dál;
- g) vítání cestujících nastupujících do dopravního prostředku, oznamování trasy a zastávek;
- h) dohled nad dodržováním bezpečnostních předpisů;
- i) zodpovídání dotazů a řešení stížností cestujících a poskytování informací o zastávkách a přípojích;
- j) provádění příslušných kroků v případě nouze nebo nehody.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Průvodčí autobusu
Průvodčí lanovky
Průvodčí tramvaje
Průvodčí vlaku
Revizor v městské dopravě

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51121 Vlakvedoucí v osobní dopravě**51122 Průvodčí vlaků v osobní dopravě****51123 Revizoři v městské dopravě****51129 Ostatní průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě**

5113 Průvodci, delegáti v cestovním ruchu

Průvodci, delegáti v cestovním ruchu doprovázejí jednotlivce nebo skupiny na zájezdech, prohlídkách a návštěvách zajímavých míst, jako jsou historické památky, průmyslová zařízení a tematické parky. Popisují zajímavosti a poskytují o nich základní informace.

Příklady pracovních činností:

- a) provázení turistů na výletních plavbách a prohlídkách památek;
- b) doprovázení návštěvníků po zajímavostech, jako jsou muzea, výstavy, tematické parky, továrny a jiná průmyslová zařízení;
- c) popisování a informování o zajímavostech a exponátech a zodpovídání dotazů;
- d) vedení vzdělávacích akcí pro děti;
- e) monitorování činnosti návštěvníků s cílem zajistit bezpečnost a dodržování předpisů zařízení nebo pravidel zájezdů;
- f) vítání a registrace návštěvníků a účastníků zájezdů a vydávání požadovaných identifikačních jmenovek nebo bezpečnostních pomůcek;
- g) rozdávání brožur, předvádění audiovizuálních prezentací a vysvětlování jednotlivých postupů na zastávkách během zájezdu;
- h) zajišťování fyzické bezpečnosti skupin, poskytování první pomoci a řízení nouzových evakuací;
- i) řešení problémů souvisejících s trasou, službami a ubytováním během zájezdů.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Průvodce v umělecké galerii
Průvodce turistických zájezdů

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51131 Průvodci a delegáti v cestovním ruchu

51132 Průvodci v kulturních zařízeních

51133 Horští průvodci

51139 Ostatní průvodci

512 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři

Kuchaři (kromě šéfkuchařů) a pomocní kuchaři plánují, organizují, připravují a vaří pokrmy, podle receptů nebo pod dohledem šéfkuchařů, v hotelích, restauracích a jiných stravovacích zařízeních, dále na palubách lodí, v osobních vlacích a v soukromých domácnostech.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: plánování jídel, přípravu a vaření potravin; plánování, koordinaci a dohled nad prací pomocníků v kuchyni; kontrolu kvality potravin; vážení, měření a míchání příměsí podle receptů a vlastního úsudku; regulování teploty trub, grilů, roštů a jiného kuchařského vybavení; kontrolu a čištění servírovacích prostor a kuchyňských a podobných zařízení s cílem zajistit bezpečné a hygienické zacházení s potravinami; obsluhu velkokapacitních kuchařských zařízení, jako jsou grily, fritézy a rošty.

Zaměstnání této skupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné podskupiny:

5120 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři

5120 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři

Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři plánují, organizují, připravují a vaří pokrmy, podle receptů nebo pod dohledem šéfkuchařů, v hotelích, restauracích a jiných stravovacích zařízeních, dále na palubách lodí, v osobních vlacích a v soukromých domácnostech.

Příklady pracovních činností:

- a) plánování jídel, příprava a vaření potravin;
- b) plánování a koordinace práce a dohled nad prací pomocníků v kuchyni;
- c) kontrola kvality potravin;
- d) vážení, měření a míchání ingrediencí podle receptů a vlastního úsudku;
- e) regulování teploty trub, grilů, roštů a jiného kuchyňského vybavení, kontrola a čištění servírovacích prostor a kuchyňských a podobných zařízení s cílem zajistit bezpečné a hygienické zacházení s potravinami;
- f) obsluha velkokapacitních kuchyňských zařízení, jako jsou grily, fritézy nebo rošty.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Kuchař

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v kavárně - 1412

Řídící pracovník v restauraci - 1412
Šéfkuchař - 3434
Pracovník pro přípravu hamburgerů - 9411

Poznámka

Provozovatelé malých kaváren, restaurací a barů, pro které řízení a dohled nad personálem není významnou složkou práce, jsou podle hlavních pracovních činností zahrnuti do podskupiny 5120 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři, 5131 Číšníci a servírky nebo 5132 Barmani.

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51201 Kuchaři (kromě šéfkuchařů)

51202 Kuchaři speciálních diet

51203 Pomocní kuchaři

513 Číšníci, servírky a barmani

Číšníci, servírky a barmani servírují pokrmy a podávají nápoje ve stravovacích zařízeních, klubech, institucích, kantýnách, na palubách lodí a ve vlacích.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: pomoc s doplňováním zásob baru; mytí použitých sklenic a úklid baru; podávání alkoholických a nealkoholických nápojů u baru; prostírání stolů čistým stolním prádlem, příbory, nádobím a sklenicemi; podávání pokrmů a nápojů; poradenství při výběru vín a jejich podávání; přijímání objednávek na pokrmy nebo nápoje a jejich předávání do kuchyně; předkládání účtů a přijímání plateb.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5131 Číšníci a servírky

5132 Barmani

5131 Číšníci a servírky

Číšníci a servírky podávají pokrmy a nápoje u stolů ve stravovacích zařízeních, klubech, institucích, kantýnách, na palubách lodí a ve vlacích.

Příklady pracovních činností:

- prostírání stolů čistým stolním prádlem, příbory, nádobím a sklenicemi;
- vítání zákazníků a nabízení jídelních a nápojových lístků;
- poskytování poradenství při výběru pokrmů a nápojů;
- přijímání objednávek na pokrmy a nápoje a jejich předávání do kuchyně nebo zaměstnancům u baru;
- podávání pokrmů a nápojů u stolu;
- sklizení stolů a předávání použitého nádobí a příborů zpět do kuchyně;
- předkládání účtů, přijímání plateb, obsluha pokladen a přístrojů na platební karty.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Číšník

Servírka

Someliér

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v kavárně - 1412

Řídící pracovník v restauraci - 1412

Barman - 5132

Poznámka

Provozovatelé malých kaváren, restaurací a barů, pro které řízení a dohled nad personálem není významnou složkou práce, jsou podle hlavních pracovních činností zahrnuti do podskupiny 5120 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři, 5131 Číšníci a servírky nebo 5132 Barmani.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51310 Číšníci a servírky

5132 Barmani

Barmani připravují, míchají a podávají alkoholické a nealkoholické nápoje zákazníkům u barového pultu nebo prostřednictvím číšníků a servírek.

Příklady pracovních činností:

- a) přijímání objednávek nápojů od obsluhy nebo přímo od hostů;
- b) příprava a podávání alkoholických a nealkoholických nápojů u barového pultu;
- c) mytí použitých sklenic, úklid a údržba baru, míst pro přípravu kávy a čaje a zařízení, jako jsou stroje na přípravu espressa;
- d) přijímání plateb za prodej, obsluha pokladen a počítání tržby v hotovosti;
- e) narážení sudů a připojování trubek;
- f) pomoc s doplňováním zásob baru, aranžování lahví a sklenic;
- g) kontrolování průkazů totožnosti zákazníků s cílem ověřit splnění věkového limitu pro nákup alkoholu;
- h) přijímání opatření na snížení výskytu problematických situací vyvolaných nadměrným požitím alkoholických nápojů, jako jsou přesvědčování zákazníků, aby nepožívali další alkoholické nápoje, odmítání dalšího podávání alkoholu a objednávání dopravy;
- i) míchání příměsí pro přípravu koktejlů a jiných nápojů;
- j) podávání občerstvení nebo jiných pokrmů zákazníkům u baru.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Barman

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v kavárně - 1412

Řídící pracovník v restauraci - 1412

Číšník - 5131

Servírka - 5131

Someliér - 5131

Poznámka

Provozovatelé malých kaváren, restaurací a barů, pro které řízení a dohled nad personálem není významnou složkou práce, jsou podle hlavních pracovních činností zahrnuti do podskupiny 5120 Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři, 5131 Číšníci a servírky nebo 5132 Barmani.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51320 Barmani

514 Kadeřníci, kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech

Kadeřníci, kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech stříhají a upravují vlasy, holí a upravují vousy, poskytují kosmetické služby, používají kosmetické přípravky a make-up a poskytují další péči pro zlepšení vzhledu.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: projednávání požadavků zákazníků; stříhání a úpravu vlasů; holení a úpravu plnovousů; poskytování kosmetických služeb a používání kosmetických přípravků a make-upu; upravování a leštění nehtů na rukou a nohou, péče o drobné potíže nohou; poskytování péče klientům v lázních a poskytování základní masáže.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5141 Kadeřníci

5142 Kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech

5141 Kadeřníci

Kadeřníci stříhají, upravují, stylizují, barví a vyhlazují vlasy, dále používají trvalou ondulaci, holí a upravují vousy a pečují o stav vlasové pokožky.

Příklady pracovních činností:

- a) stříhání, mytí, barvení a ondulování vlasů;
- b) holení nebo úprava plnovousů a knírů;
- c) poskytování péče o vlasovou pokožku;
- d) upravování paruk podle požadavků zákazníků;
- e) poskytování poradenství o vlasové péči, kosmetických výrobcích a stylech účesů;
- f) upravování vlasů do dredů a copánků a prodlužování vlasů;
- g) sjednávání návštěv a výběr plateb;
- h) úklid pracoviště a desinfekce nástrojů.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Holič

Kadeřník

Vlasový stylist

Specialista na vlasovou péči

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51410 Kadeřníci

5142 Kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech

Kosmetici a pracovníci v příbuzných oborech zlepšují vzhled obličeje i celého těla, používají kosmetické přípravky a make-up a poskytují další péči pro zlepšení vzhledu.

Příklady pracovních činností:

- a) čištění, nanášení krémů, vodiček a podobných přípravků na obličej a jiné části těla;
- b) masáž obličeje i těla;
- c) nanášení make-upu a líčidel na obličej klientů v kosmetických salonech nebo na obličej herců a jiných výkonných umělců;
- d) čištění, tvarování a leštění nehtů na rukou a nohou, péče o drobné potíže nohou, jako jsou kuří oka, mozoly a deformované nehty;
- e) pomoc klientům při koupeli a poskytování základní masáže;
- f) odstraňování nežádoucího tělesného ochlupení depilací voskem, cukrem a jinými depilačními technikami;
- g) poskytování poradenství o zdravé výživě a tělesné aktivitě za účelem snížení tělesné hmotnosti;
- h) zařizování schůzek a příjem plateb.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Kosmetik
Pedikér
Manikér
Maskér
Masér
Pomocník v lázni
Poradce pro hubnutí

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Odborný masér ve zdravotnictví - 3255

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51421 Kosmetici a maskéři

51422 Manikéři a pedikéři

51423 Maséři (kromě odborných masérů ve zdravotnictví)

51429 Ostatní pracovníci v oborech příbuzných kosmetice

515 Provozní pracovníci

Provozní pracovníci koordinují, plánují a dohlíží nad prací uklízečů a jiných provozních pracovníků v komerčních, průmyslových a rezidenčních prostorech. Mají odpovědnost za úklid a drobnou údržbu v hotelích, kancelářích, bytech, domech a soukromých obydlích.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: přidělování úkolů, kontrolu správného provedení úklidu a údržby v budovách; výdej materiálu ze skladu, zařízení a zásob tak, aby měli pracovníci pro svou práci dostatek těchto prostředků; prověřování a přijímání žadatelů o práci; školení nových i zkušených pracovníků; doporučení k povýšení, převedení nebo propuštění pracovníků; provádění vybraných úkolů v oblasti úklidu a údržby.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5151 Provozní pracovníci stravovacích, ubytovacích a dalších zařízení

5152 Hospodyně v domácnostech a provozovatelé malých penzionů

5153 Správci objektů

5151 Provozní pracovníci stravovacích, ubytovacích a dalších zařízení

Provozní pracovníci stravovacích, ubytovacích a dalších zařízení organizují, dozorují a provádějí správcovské činnosti pro zajištění čistoty a pořádku v interiérech a zařízeních hotelů, kanceláří, letadel, vlaků, autobusů a na obdobných místech.

Příklady pracovních činností:

- a) přijímání, školení, organizování, dozorování a propouštění pomocných pracovníků, uklízečů a dalších provozních pracovníků;
- b) nakupování nebo řízení nákupu zásob;
- c) kontrolování zásob a jejich výdej;
- d) dohled nad pracovními podmínkami a chováním jednotlivých pracovníků;
- e) zametání, vysávání, mytí a leštění podlah, nábytku a jiného vybavení;
- f) stlaní postelí, úklid koupelen, zásobování ručníky, mýdlem a podobnými předměty;
- g) úklid kuchyní a pomoc při kuchyňských pracích včetně mytí nádobí;
- h) doplňování zásob do minibarů a doplňků, jako jsou skleničky a psací potřeby.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Provozní pracovník v hotelu
Hotelová hospodyně

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v hotelu - 1411
Provozovatel malého penzionu - 5152
Hospodyně v domácnosti - 5152
Správce budovy - 5153
Uklízeč v domácnosti - 9111

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51511 Provozní pracovníci školních jídelen a menz

51512 Provozní pracovníci stravovacích a ubytovacích zařízení (kromě školních jídelen a menz)

51513 Provozní pracovníci sportovních zařízení

51519 Provozní pracovníci v ostatních zařízeních

5152 Hospodyně v domácnostech a provozovatelé malých penzionů

Hospodyně v domácnostech a provozovatelé malých penzionů organizují, dozorují a provádějí samostatně nebo s pomocí podřízených pracovníků činnosti v domácnostech.

Příklady pracovních činností:

- a) dohled nad pracovníky zaměstnanými v domácnostech jako domácí personál;
- b) nakupování nebo řízení nákupu zásob;
- c) kontrola a výdej zásob;
- d) měření tělesné teploty, podávání léků a přikládání obvazů v případě výskytu drobného poranění a méně závažných onemocnění;
- e) zametání, vysávání, mytí a leštění podlah, nábytku a jiného vybavení;
- f) stlaní postelí, úklid koupelen, zásobování ručníky, mýdlem a podobným vybavením;
- g) péče o domácí zvířata a květiny, vítání hostů, přijímání telefonních hovorů, předávání vzkazů a obstarávání nákupů potravin;
- h) příprava a vaření jídel, prostírání a uklízení stolů, podávání jídel a nápojů;
- i) úklid kuchyní a všeobecná pomoc při kuchyňských pracích včetně mytí nádobí.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Majordomus
Hospodyně v domácnosti
Provozovatel malého penzionu

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v hotelu - 1411
Pomocník v domácnosti - 9111

Poznámka

Do této podskupiny jsou zahrnuti také provozovatelé malých penzionů, pro které řízení a dohled nad personálem není významnou složkou práce.

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51521 Hospodyně v domácnostech

51522 Provozovatelé malých penzionů

5153 Správci objektů

Správci objektů pečují o bytové domy, hotely, kancelářské budovy, kostely a jiné objekty a udržují je v čistotě a pořádku. Mohou dohlížet na další pracovníky a dodavatele v závislosti na velikosti a charakteru příslušné budovy.

Příklady pracovních činností:

- dohled nad pracovními činnostmi personálu pro úklid a údržbu a nad činnostmi dodavatelů;
- spoluúčast na úklidu, drobných opravách a údržbě interiéru budov;
- obsluha topenišť a kotlů za účelem zajištění dodávek tepla a teplé vody;
- řešení nevhodného chování nájemníků a návštěvníků jako je hlučnost nebo poškozování majetku;
- poskytování drobných služeb nepřítomným nájemníkům, jako je přijímání zásilek jejich jménem a poskytování požadovaných informací volajícím;
- informování vedení a majitelů budov o nutnosti větších oprav;
- obchůzky budovami pro zajištění bezpečnosti;
- evidence registrací a poskytování pravidel o domovním řádu.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Školník
Kostelník
Domovní správce
Správce budovy

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51530 Správci objektů

516 Ostatní pracovníci v oblasti osobních služeb

Ostatní pracovníci v oblasti osobních služeb vykládají minulost a předpovídají budoucnost lidí, poskytují služby společníka a další osobní služby, upravují, cvičí a pečují o zvířata, poskytují balzamovací a pohřební služby a výuku řízení vozidel.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: sestavování horoskopů; poskytování služeb společníka, osobního sluhy a jiných osobních služeb; poskytování balzamovacích a pohřebních služeb; krmení, předvádění, výcvik a úpravu zvířat; výuku pravidel dopravního provozu.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5161 Astrologové, jasnovidci a pracovníci v příbuzných oborech
5162 Osobní sluhové a příbuzní pracovníci
5163 Pracovníci v pohřebnictví
5164 Chovatelé a ošetřovatelé zvířat v zařízeních určených pro chov a příbuzní pracovníci
5165 Instruktoři autoškoly
5169 Pracovníci v oblasti osobních služeb jinde neuvedení

5161 Astrologové, jasnovidci a pracovníci v příbuzných oborech

Astrologové, jasnovidci a pracovníci v příbuzných oborech vykládají minulost a předpovídají budoucnost lidí prostřednictvím astrologie, podle klientovy dlaně, ze symbolů na hracích kartách nebo jinými technikami.

Příklady pracovních činností:

- sestavování horoskopů klientů při jejich narození či později s cílem vyložit události z minulosti nebo předpovědět události v budoucnosti;
- výklad z klientovy dlaně, věštění z hracích karet, z čajových lístků, z kávové sedliny, z tvaru nebo sestavy kostí mrtvých zvířat apod.;
- předpovídání budoucnosti na základě těchto výkladů;
- stanovení nejvhodnější doby pro různé činnosti, jako jsou inaugurace, svatby, cestování a náboženské a jiné obřady;
- varování a rady, jak postupovat v budoucnu;
- rady, jak se vyhnout nepříznivým vlivům.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Numerolog
Chiromant
Astrolog
Jasnovidec

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Šaman - 3230

Duchovní léčitel - 3413

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51610 Astrologové, jasnovidci a pracovníci v příbuzných oborech**5162 Osobní sluhové a příbuzní pracovníci**

Osobní sluhové a příbuzní pracovníci poskytují služby společníka a věnují se různým potřebám klienta nebo zaměstnavatele.

Příklady pracovních činností:

- a) poskytování společnosti zaměstnavateli v podobě doprovodu na různá místa, předčítání, konverzace a účasti na různých činnostech, např. sportovních;
- b) pomoc při bavení návštěvníků v domácnosti zaměstnavatele;
- c) údržba šatníku a osobního majetku zaměstnavatele.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Komorník

Společník

Osobní sluha

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Majordomus - 5152

Společenský doprovod - 5169

Taneční partner - 5169

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51620 Osobní sluhové a příbuzní pracovníci**5163 Pracovníci v pohřebnictví**

Pracovníci v pohřebnictví zařizují pohřby a vykonávají různé činnosti související s lidskými ostatky.

Příklady pracovních činností:

- a) příprava a vedení pohřebních obřadů, kremací a pohřbů do země;
- b) balzamování lidských ostatků za účelem oddálení či zastavení jejich rozkladu;
- c) zajišťování konzervace lidských ostatků;
- d) dodržování zdravotních, hygienických a zákonných požadavků týkajících se balzamování;
- e) v případě potřeby provádění řezů na různých částech těla a jejich sešívání, dále tvarování nebo rekonstrukce zdeformovaných a zmrzačených těl;
- f) oblékání zesnulých a ukládání jejich ostatků do rakví;
- g) vedení pohovorů s cílem vybrat smuteční oznámení, rakev nebo urnu a určit čas a místo kremace nebo pohřbu do země.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Balzamovač

Hrobník s kvalifikací

Pracovník pohřební služby

Provozovatel pohřebních služeb

Provozovatel krematoria

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51630 Pracovníci v pohřebnictví**5164 Chovatelé a ošetřovatelé zvířat v zařízeních určených pro chov a příbuzní pracovníci**

Chovatelé a ošetřovatelé zvířat v zařízeních určených pro chov a příbuzní pracovníci krmí, předvádějí, cvičí a upravují zvířata, pomáhají veterinárním lékařům, zootechnikům a veterinárním technikům ve veterinárních zařízeních, útulcích pro zvířata, chovatelských a ubytovacích zařízeních pro zvířata, zoologických zahradách, laboratořích, maloobchodních prodejnách zvířat, jezdeckých školách, výcvikových střediscích pro psy, zvířecích salonech a podobných zařízeních.

Příklady pracovních činností:

- a) koupání a krmení zvířat;
- b) odvádění či přenášení zvířat na ošetřovnu a jejich přidržení během zákroku;
- c) čištění a sterilizace veterinárních chirurgických nástrojů;
- d) označování léčiv, chemických látek a dalších farmaceutických přípravků a doplňování jejich zásob;
- e) sterilizace lahví, kádinek a jiných příslušenství;
- f) čištění, organizace a dezinfekce jak prostorů pro ustájení zvířat, jako jsou ohrady, stáje, klece a dvory, tak i vybavení, jako jsou sedla a uzdění;
- g) shromažďování a zaznamenávání informací o zvířatech, např. o jejich hmotnosti, velikosti, fyzickém stavu, provedených ošetřeních, předepsané léčbě a příjmu potravy;
- h) výcvik chování a dovedností zvířat pro účely soutěžení, zábavy, dodržování poslušnosti, zajišťování ochrany, jízdy a pro další aktivity;
- i) péče o zvířata, jako je koupání, kartáčování, zastříhávání a stříhání srsti a drápků a čištění uší.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Cvičitel psů
Cvičitel koní
Veterinární pomocník
Ošetřovatel zvířat v zoologické zahradě
Ošetřovatel domácích mazlíčků

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

51641 Chovatelé a ošetřovatelé zvířat v zoo

51642 Chovatelé a ošetřovatelé laboratorních zvířat

51643 Chovatelé a ošetřovatelé služebních zvířat

51644 Instruktoři výcviku služebních zvířat

51645 Cvičitelé zvířat jiných než služebních

51649 Ostatní chovatelé a ošetřovatelé zvířat v zařízeních určených pro chov a příbuzní pracovníci

5165 Instruktoři autoškoly

Instruktoři autoškoly vyučují řízení motorových vozidel.

Příklady pracovních činností:

- a) vysvětlení a ukázka funkce brzd, spojky, řazení rychlostních stupňů, automatického řazení rychlostních stupňů, signalizace a světel;
- b) výuka pravidel dopravního provozu;
- c) výuka řidičských dovedností a bezpečnosti silničního provozu;
- d) doporučení, kdy má student vykonat zkoušku z praktické jízdy;
- e) doporučení a výuka pokročilých řidičských dovedností potřebných v nouzových situacích;
- f) předvedení a vysvětlení funkcí mechanických dílů motorových vozidel a zacházení s nimi včetně způsobů řízení s využitím nákresů na tabuli a audiovizuálních pomůcek.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Instruktor autoškoly

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Letecký instruktor - 3153

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51650 Instruktoři autoškoly

5169 Pracovníci v oblasti osobních služeb jinde neuvedení

Do této podskupiny patří pracovníci v oblasti osobních služeb, kteří nejsou uvedeni jinde ve třídě 51 Pracovníci v oblasti osobních služeb. Patří zde například pracovníci poskytující služby a společnost jako taneční partneři, společenský doprovod, hostesky či stevardi v nočních klubech.

Příklady pracovních činností:

- a) doprovázení klientů do restaurací a podobných zařízení;
- b) působení jako taneční partner;
- c) vítání klientů v nočních klubech a jejich bavení.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Společenský doprovod
Steward v klubu

Hosteska v klubu
Taneční partner

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:
Společník - 5162

Poznámka

Země, které povinně shromažďují statistické údaje o osobách poskytujících komerční sexuální služby, by měly tyto osoby zařazovat do této podskupiny. Je-li v národních verzích ISCO-08 nutné odlišit tuto skupinu zaměstnání od ostatních uvedených v této podskupině, doporučuje se vytvořit pro tyto účely kód 5168.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

51690 Pracovníci v oblasti osobních služeb jinde neuvedení

52 Pracovníci v oblasti prodeje

Pracovníci v oblasti prodeje prodávají a předvádějí zboží ve velkoobchodních a maloobchodních provozovnách, ve stáncích a na tržištích, při podomním prodeji, telefonním prodeji nebo prodeji prostřednictvím zákaznických kontaktních center. Mohou zaznamenávat a přijímat platby za nakoupené zboží a služby a provozovat drobné maloobchodní provozovny. Většina zaměstnání v této třídě vyžaduje druhou úroveň dovedností.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: prodej zboží ve velkoobchodních či maloobchodních provozovnách nebo ve stáncích na ulici či na tržišti, podomní prodej, telefonní prodej nebo prodej prostřednictvím zákaznického kontaktního centra; předvádění a vystavování zboží potenciálním zákazníkům; prodej a servírování potravin určených k okamžité spotřebě za pultem i na ulici; nákup nebo zadání pravidelných dodávek produktů určených k prodeji; vyskládání a vystavování zboží určeného k prodeji a balení prodaného zboží; stanovování skladby, zásob a cenových hladin zboží určeného k prodeji; obsluhu pokladny, optických snímačů ceny, počítačů nebo jiného zařízení pro záznam a příjem plateb za nákup zboží a služeb. Pracovní činnosti mohou zahrnovat také dohled nad dalšími pracovníky.

Poznámka

Řídící pracovníci v oblasti prodeje jsou zařazeni do hlavní třídy 1 Zákonodárci a řídící pracovníci. Specialisté v oblasti prodeje týkající se techniky, zdravotnictví a informačních a komunikačních technologií jsou zařazeni do hlavní třídy 2 Specialisté. Obchodní zástupci, odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví a finanční a obchodní makléři jsou zařazeni do hlavní třídy 3 Techničtí a odborní pracovníci. Pouliční prodejci (kromě potravin) jsou zařazeni do hlavní třídy 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Zaměstnání této třídy jsou rozdělena na následující skupiny:

521 Stánkoví a pouliční prodavači potravin

522 Provozovatelé maloobchodních prodejen, prodavači a příbuzní pracovníci v prodejnách

523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek

524 Ostatní pracovníci v oblasti prodeje

521 Stánkoví a pouliční prodavači potravin

Stánkoví a pouliční prodavači potravin prodávají zboží ve stáncích na tržištích nebo na ulici a připravují a prodávají teplé nebo studené potraviny a nápoje určené k okamžité spotřebě na ulici a veřejných prostranstvích.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: získání povolení ke zřízení stánku na určitém místě na ulici, na tržišti nebo na jiném otevřeném prostranství nebo k prodeji potravin a nápojů na ulici; nákup nebo uzavírání smluv na pravidelné dodávky zboží určeného k prodeji; montáž a demontáž stánků; přepravu, skladování, nakládání a vykládání produktů určených k prodeji; skládání, vystavování a prodej zboží, potravin a nápojů a příjem plateb; balení prodaného zboží; přípravu potravin a nápojů určených k prodeji; tlačení vozíku, jízda s ním nebo nošení podnosu nebo košíku za účelem dopravení potravin a nápojů na požadované místo na ulici nebo na veřejná prostranství, jako jsou nádraží nebo kina; vedení účetnictví a záznamů o skladovaném zboží.

Poznámka

Pouliční prodejci a prodejci, neprodávající potraviny (s výjimkou trvanlivých jednotlivě balených potravin, např. cukrovinek), na veřejných prostranstvích s vozíky, podnosy nebo košíky, jsou zařazeni do skupiny 952 Pouliční prodejci (kromě potravin).

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5211 Stánkoví prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení)

5212 Pouliční prodavači rychlého občerstvení

5211 Stánková prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení)

Stánková prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení) prodávají různé zboží ve stáncích na venkovních či krytých tržištích nebo ve stáncích na ulici nebo na jiných veřejných místech.

Příklady pracovních činností:

- a) získání povolení ke zřízení stánku na určitém místě na ulici, na tržišti nebo na jiných otevřených prostranstvích;
- b) stanovování skladby, zásob a cenových hladin zboží určeného k prodeji;
- c) nákup nebo uzavírání smluv na pravidelné dodávky zboží určeného k prodeji;
- d) montáž a demontáž stánků, přeprava, skladování, nakládání a vykládání zboží určeného k prodeji;
- e) předvádění a prodej zboží a příjem plateb;
- f) vyskládání a vystavování zboží určeného k prodeji a balení prodaného zboží;
- g) vedení účetnictví a záznamů o skladovaném zboží.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Prodavač potravin v kiosku
Prodavač potravin na tržišti
Prodavač potravin v pouličním stánku
Provozovatel potravinového stánku na tržišti

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Pouliční prodavač rychlého občerstvení - 5212
Provozovatel maloobchodní prodejny - 5221
Prodavač v prodejně - 5223
Obsluha salátového baru - 5246
Pouliční prodejce - 9520

Poznámka

Stánková a pouliční prodavači čerstvých potravin, které nejsou určeny k okamžité spotřebě (např. ovoce, zelenina, masné a mléčné výrobky), jsou zařazeni do podskupiny 5211 Stánková prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení). Stánková a pouliční prodavači různých hotových jídel a potravin určených k okamžité spotřebě patří do podskupiny 5246 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení. Pouliční prodavači a prodavači na veřejných prostranstvích prodávající z vozíků, podnosů nebo košíků potraviny a nápoje určené k okamžité spotřebě zahrnuje podskupina 5212 Pouliční prodavači rychlého občerstvení. Pouliční prodejci a prodejci na veřejných prostranstvích s vozíky, podnosy nebo košíky neprodávající potraviny (s výjimkou trvanlivých jednotlivě balených potravin, např. cukrovinek) patří do podskupiny 9520 Pouliční prodejci (kromě potravin). Pracovníci, kteří připravují jednoduché potraviny určené k okamžité spotřebě, jako jsou kuchaři připravující hamburgery, ale jejichž bezprostřední kontakt s klienty je omezený, jsou zařazeni do podskupiny 9411 Pracovníci pro přípravu rychlého občerstvení. Při úpravě těchto podskupin na národní podmínky je třeba vzít na vědomí, že záměrem samostatného zařazení prodavačů potravin určených k okamžité spotřebě je zajistit, aby byla jasně odlišena zaměstnání vyžadující určité dovednosti, základní přípravu a hygienické nakládání s potravinami. Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení obvykle poskytuje širší nabídku náročnějších produktů a jídel než Pouliční prodavači rychlého občerstvení a obvykle potraviny nepřeváží ve vozíku nebo na jízdním kole nebo nepřenáší v košíku.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52110 Stánková prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení)

5212 Pouliční prodavači rychlého občerstvení

Pouliční prodavači rychlého občerstvení připravují a prodávají nebo prodávají předem připravené teplé či studené potraviny a nápoje určené k okamžité spotřebě na ulici a veřejných prostranstvích, jako jsou nádraží, kina nebo divadla.

Příklady pracovních činností:

- a) je-li to nutné, získání povolení nebo licence k prodeji potravin a nápojů na ulici nebo na veřejném prostranství;
- b) získávání potravin a nápojů k prodeji;
- c) příprava potravin a nápojů k prodeji předem nebo na místě;
- d) nakládání a vykládání zboží, tlačení vozíku, jízda s ním nebo nošení podnosu nebo košíku za účelem dopravení potravin a nápojů na požadované místo na ulici nebo na veřejná prostranství, jako jsou nádraží nebo kina;
- e) vystavování a prodej potravin a nápojů a příjem plateb.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Pouliční prodavač potravin

Pouliční prodavač rychlého občerstvení

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Kuchař - 5120

Obsluha u pultu v samoobslužném bufetu - 5246

Kuchař rychlého občerstvení - 9411

Pouliční prodejce - 9520

Poznámka

Stánkoví a pouliční prodavači čerstvých potravin, které nejsou určeny k okamžité spotřebě (např. ovoce, zelenina, masné a mléčné výrobky), jsou zařazeni do podskupiny 5211 Stánkoví prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení). Stánkoví a pouliční prodavači různých hotových jídel a potravin určených k okamžité spotřebě patří do podskupiny 5246 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení. Pouliční prodavači a prodavači na veřejných prostranstvích prodávající z vozíků, podnosů nebo košíků potraviny a nápoje určené k okamžité spotřebě zahrnuje podskupina 5212 Pouliční prodavači rychlého občerstvení. Pouliční prodejci a prodejci na veřejných prostranstvích s vozíky, podnosy nebo košíky neprodávající potraviny (s výjimkou trvanlivých jednotlivě balených potravin, např. cukrovinek) patří do podskupiny 9520 Pouliční prodejci (kromě potravin). Pracovníci, kteří připravují jednoduché potraviny určené k okamžité spotřebě, jako jsou kuchaři připravující hamburgery, ale jejichž bezprostřední kontakt s klienty je omezený, jsou zařazeni do podskupiny 9411 Pracovníci pro přípravu rychlého občerstvení. Při úpravě těchto podskupin na národní podmínky je třeba vzít na vědomí, že záměrem samostatného zařazení prodavačů potravin určených k okamžité spotřebě je zajistit, aby byla jasně odlišena zaměstnání vyžadující určité dovednosti, základní přípravu a hygienické nakládání s potravinami. Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení obvykle poskytuje širší nabídku náročnějších produktů a jídel než Pouliční prodavači rychlého občerstvení a obvykle potraviny nepřeváží ve vozíku nebo na jízdním kole nebo nepřenáší v košíku.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52120 Pouliční prodavači rychlého občerstvení

522 Provozovatelé maloobchodních prodejen, prodavači a příbuzní pracovníci v prodejnách

Provozovatelé maloobchodních prodejen, prodavači a příbuzní pracovníci v prodejnách prodávají různé zboží a služby veřejnosti přímo nebo prostřednictvím maloobchodních a velkoobchodních provozoven. Poskytují informace o účelu a vlastnostech tohoto zboží a služeb, dále mohou provozovat malé prodejny a dohlížet na činnost prodavačů a pokladníků v prodejnách.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: zjištění požadavku zákazníka a poradenství o vybraném produktu, o jeho používání, ceně, doručení, záruce a péči o něj; předvedení, vysvětlení a prodej zboží a služeb; příjem plateb provedených různými platebními prostředky a vystavování odbytových faktur; řízení skladu, např. zásob produktů, nebo výpomoc při jeho řízení a podílení se na inventurách; vyskládání a vystavování zboží určeného k prodeji a balení prodaného zboží; stanovování skladby, zásob a cenových hladin zboží určeného k prodeji; dohled nad činností prodavačů, obsluhy pokladen a dalších pracovníků a koordinace jejich činnosti v supermarketech a obchodních domech.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5221 Provozovatelé maloobchodních prodejen

5222 Vedoucí pracovních týmů v prodejnách

5223 Prodavači v prodejnách

5221 Provozovatelé maloobchodních prodejen

Provozovatelé maloobchodních prodejen provozují maloobchodní prodejny, ať již samostatně nebo za podpory několika dalších osob.

Příklady pracovních činností:

- a) stanovování skladby, zásob a cenových hladin zboží určeného k prodeji;
- b) nákup a objednávání zboží určeného k prodeji z tržišť, od velkoobchodců a dalších dodavatelů;
- c) sestavování rozpočtu a vedení záznamů o úrovni zásob a o finančních transakcích;
- d) stanovování cen a vystavování zboží určeného k prodeji;
- e) prodej zboží zákazníkům a poradenství o jeho používání;
- f) přezkoumání vráceného zboží a rozhodování o dalším postupu;
- g) provádění inventury skladovaného zboží.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Obchodník se smíšeným zbožím

Provozovatel prodejny novin
Provozovatel maloobchodní prodejny

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v maloobchodní prodejně - 1420
Provozovatel potravinového stánku na tržišti - 5211

Poznámka

Do podskupiny 5221 Provozovatelé maloobchodních prodejen, jsou zařazeni pouze provozovatelé malých obchodů, pro které není řízení a dohled nad personálem významnou složkou práce. Naopak provozovatelé obchodů, pro které řízení a dohled nad personálem tvoří podstatnou součást pracovní náplně, patří do podskupiny 1420 Řídící pracovníci v maloobchodě a velkoobchodě. Pracovníci, kteří kontrolují a řídí prodavače v prodejnách, obsluhu pokladen a další pracovníky, ale kteří současně nenesou odpovědnost za určování skladby produktů, cen, rozpočtování a počet, výběr a nábor personálu, jsou zařazeni do podskupiny 5222 Vedoucí pracovních týmů v prodejnách.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52210 Provozovatelé maloobchodních prodejen

5222 Vedoucí pracovních týmů v prodejnách

Vedoucí pracovních týmů v prodejnách dohlíží a koordinují činnost prodavačů, obsluhy pokladen a dalších pracovníků v maloobchodních a velkoobchodních prodejnách, jako jsou supermarket a obchodní domy.

Příklady pracovních činností:

- a) plánování a připravování pracovního rozvrhu a přidělení konkrétních povinností pracovníkům;
- b) zaškolení pracovníků o postupu prodeje, včetně řešení náročných nebo složitých případů;
- c) zajištění rychlého obslužení zákazníků;
- d) účast při pohovorech s pracovníky při jejich přijímání a propouštění, školení, hodnocení a povyšování a poskytování rad řídicím pracovníkům o těchto činnostech, řešení stížností pracovníků;
- e) přezkoumání vráceného zboží a rozhodování o dalším postupu;
- f) provádění inventury zboží určeného k prodeji a objednávání nových zásob;
- g) zajištění toho, aby zboží a služby byly správně oceněny a vystaveny;
- h) zajištění uplatňování bezpečnostních postupů.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Vedoucí pracovního týmu obsluhy pokladen
Vedoucí pracovního týmu v supermarketu
Vedoucí pracovního týmu v prodejně

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v maloobchodní prodejně - 1420
Prodavač potravin v kiosku - 5211
Provozovatel maloobchodní prodejny - 5221

Poznámka

Provozovatelé malých prodejen, pro které není řízení a dohled nad personálem významnou složkou práce, jsou zařazeni do podskupiny 5221 Provozovatelé maloobchodních prodejen. Řídící pracovníci v maloobchodních prodejnách, kteří spolu s dohledem nad pracovníky nesou také odpovědnost za určování skladby produktů, cen, rozpočtování a počet, výběr a nábor personálu, patří do podskupiny 1420 Řídící pracovníci v maloobchodě a velkoobchodě.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52220 Vedoucí pracovních týmů v prodejnách

5223 Prodavači v prodejnách

Prodavači v prodejnách prodávají různé zboží a služby veřejnosti přímo nebo prostřednictvím maloobchodních a velkoobchodních provozoven a poskytují informace o účelu a vlastnostech tohoto zboží a služeb.

Příklady pracovních činností:

- a) zjištění požadavku zákazníka a poradenství o vybraném produktu, o jeho používání, ceně, doručení, záruce a péči o něj;
- b) předvedení a podávání informací o zboží a službách, které provozovna zákazníkům nabízí;

- c) prodej zboží a služeb, přijímání plateb různými platebními metodami, vystavování odbytových faktur a vystavování dokladů o prodeji prostřednictvím pokladen;
- d) pomoc s řízením skladu, např. zásob produktů a podílení se na inventurách;
- e) vyskládání a vystavování zboží určeného k prodeji a balení prodaného zboží.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Prodavač v prodejně
 Prodavač v maloobchodní prodejně
 Prodavač ve velkoobchodní prodejně

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Řídící pracovník v maloobchodní prodejně - 1420
 Prodavač potravin v kiosku - 5211
 Prodavač potravin na tržišti - 5211
 Prodavač potravin v pouličním stánku - 5211
 Pouliční prodavač rychlého občerstvení - 5212
 Provozovatel maloobchodní prodejny - 5221
 Pokladník v prodejně - 5230
 Obsluha u pultu v samoobslužném bufetu - 5246

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

- 52231 Prodavači smíšeného zboží**
- 52232 Prodavači potravinářského zboží**
- 52233 Prodavači drobného zboží, klenotů, nábytku a bytových doplňků**
- 52234 Prodavači drogistického zboží, kosmetiky**
- 52235 Prodavači textilu, obuvi a kožené galanterie**
- 52236 Prodavači elektrotechniky, elektroniky a domácích potřeb**
- 52237 Prodavači stavebního materiálu**
- 52238 Prodavači sportovních potřeb**
- 52239 Prodavači ostatního zboží v prodejnách**

523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek

Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek obsluhují pokladny, optické snímače cen, počítače nebo jiná zařízení pro záznam a přijímání plateb za nakoupené zboží, služby a vstupenky v obchodech, restauracích a prodejnách vstupenek a jízdenek.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: přijímání a ověřování plateb v hotovosti, šeky, kreditními kartami nebo na splátky v obchodech, prodejnách vstupenek a jízdenek nebo podobných zařízeních; vracení částek nazpět a vydávání platebních dokladů; vydávání vstupenek a jízdenek v prodejnách vstupenek a jízdenek a příjem příslušných plateb; počítání a zaznamenávání přijatých nebo vyplacených peněz a jejich porovnávání se záznamy pokladen o prodeji; příjem hotovosti, její kontrola podle účtenek a jiných dokumentů a příprava tržby k uložení do banky; obsluhu pokladny pro výpočet celkové částky, kterou mají klienti zaplatit nebo která má být vyplacena jim; snímání a záznam cen a vážení zboží; balení zboží a jeho ukládání do tašek.

Zaměstnání této skupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné podskupiny:

5230 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek

5230 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek

Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek obsluhují pokladny, optické snímače cen, počítače nebo jiná zařízení pro záznam a přijímání plateb za nakoupené zboží, služby a vstupenky v obchodech, restauracích a prodejnách vstupenek a jízdenek.

Příklady pracovních činností:

- a) přijímání a ověřování plateb v hotovosti, šeky, kreditními kartami nebo na splátky v obchodech, prodejnách vstupenek a jízdenek nebo podobných zařízeních;
- b) vracení částek nazpět a vydávání platebních dokladů;
- c) vydávání vstupenek na sportovní a kulturní akce;
- d) počítání a zaznamenávání přijatých nebo vyplacených peněz a jejich porovnávání se záznamy pokladen o prodeji;
- e) příjem hotovosti, kontrola podle účtenek a jiných dokumentů a příprava tržby k uložení do banky;
- f) obsluha pokladny pro výpočet celkové částky, kterou mají klienti zaplatit nebo která má být vyplacena jim;
- g) snímání a záznam cen a vážení zboží;

h) balení zboží a jeho ukládání do tašek.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Pokladník čerpací stanice

Pokladník v prodejně

Pokladník v organizaci

Prodavač jízdenek

Obsluha pokladny

Prodavač vstupenek na zábavní a sportovní akce

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Pracovník cestovního ruchu pro výdej cestovních jízdenek - 4221

Vedoucí pracovního týmu obsluhy pokladen - 5222

Prodavač v prodejně - 5223

Obsluha čerpací stanice - 5245

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

52301 Hlavní pokladníci v organizacích, prodejnách a různých zařízeních

52302 Pokladníci v organizacích

52303 Pokladníci v prodejnách

52304 Pokladníci a prodavači vstupenek v kulturních zařízeních

52305 Pokladníci a prodavači jízdenek v osobní dopravě

52309 Ostatní pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek

524 Ostatní pracovníci v oblasti prodeje

Ostatní pracovníci v oblasti prodeje vystavují, předvádějí a prodávají zboží, potraviny a služby jinde než na tržištích, ulicích a v obchodech. Patří sem pracovníci nezařazení do skupin 521 Stánkoví a pouliční prodavači potravin, 522 Provozovatelé maloobchodních prodejen, prodavači a příbuzní pracovníci v prodejnách a 523 Pokladníci a prodavači vstupenek a jízdenek.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: vystavování a předvádění zboží určeného k prodeji; pózování při fotografování a natáčení pro reklamní účely, statickou fotografii nebo pro uměleckou tvorbu; zodpovídání dotazů a poskytování poradenství o použití zboží a služeb; přijímání objednávek a vyřizování plateb za zboží nebo poskytnuté služby, doručování a shromažďování zboží či zajištění služeb; prodej zboží a služeb a hledání obchodních příležitostí kontaktováním potenciálních zákazníků v jejich domácnostech nebo prostřednictvím telefonu či jiných elektronických komunikačních prostředků; prodej pohonných hmot, maziv a dalších produktů pro motorová vozidla na čerpacích stanicích; poskytování služeb, jako je čerpání pohonných hmot, mytí, mazání a další drobná údržba motorových vozidel.

Poznámka

Řídící pracovníci v oblasti prodeje jsou zařazení do skupiny 122 Řídící pracovníci v oblasti obchodu, marketingu, výzkumu, vývoje, reklamy a styku s veřejností. Specialisté v oblasti prodeje techniky, lékařského vybavení a informačních a komunikačních technologií jsou zařazení do skupiny 243 Specialisté v oblasti prodeje, marketingu a styku s veřejností. Obchodní zástupci a odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví jsou zařazení do skupiny 332 Odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví, obchodní zástupci, nákupčí a obchodní makléři.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5241 Modelky a manekýni

5242 Předváděči zboží

5243 Podomní prodejci

5244 Prodejci po telefonu

5245 Obsluha čerpacích stanic

5246 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení

5249 Pracovníci v půjčovnách a ostatní pracovníci v oblasti prodeje jinde neuvedení

5241 Modelky a manekýni

Modelky a manekýni předvádějí šaty a jiné doplňky a pózují při fotografování a natáčení pro reklamní účely, statickou fotografii nebo pro uměleckou tvorbu.

Příklady pracovních činností:

- oblékání vzorků oděvů v novém nebo současném stylu nebo ve stylu požadovaném zákazníky;
- chůze, otočky a pózování, při nichž má co nejlépe vynikat styl a vlastnosti oděvů, módních doplňků a dalšího zboží;

- c) pózování jako sochařský nebo malířský model nebo jako model jiných vizuálních umění;
- d) pózování pro statickou časopiseckou fotografii a pro další reklamní média;
- e) pózování pro natáčení televizní reklamy, videoreklamy, reklamy určené k vysílání v kinech a pro další produkci.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Reklamní modelka
Reklamní manekýn
Umělecká modelka
Umělecký manekýn
Módní modelka
Módní manekýn

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Herec - 2655

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52410 Modelky a manekýni

5242 Předváděči zboží

Předváděči zboží předvádějí zboží v prostorách obchodů, na výstavách a v domácnostech.

Příklady pracovních činností:

- a) vystavování a předvádění zboží určeného k prodeji, informování o jeho vlastnostech a způsobech využití a vzbuzování zájmu zákazníků;
- b) zodpovídání dotazů a poskytování poradenství o používání zboží;
- c) prodej zboží nebo odkazování zákazníků na prodejce;
- d) příjem objednávek a vyřizování plateb za zboží, doručování a shromažďování zboží;
- e) rozdávání katalogů, reklamních materiálů a vzorků zboží.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Dealer prodeje
Demonstrátor prodeje

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Prodavač potravin na tržišti - 5211
Prodavač potravin v pouličním stánku - 5211
Podomní prodejce - 5243

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52420 Předváděči zboží

5243 Podomní prodejci

Podomní prodejci popisují, předvádějí a prodávají zboží a služby, a to tak, že oslovují nebo navštěvují potenciální zákazníci obvykle v jejich domácnostech.

Příklady pracovních činností:

- a) poskytování podrobných informací o různých druzích zboží nebo služeb a o podmínkách prodeje při návštěvách u klientů a potenciálních zákazníků v jejich domácnostech;
- b) předvádění nebo popisování nabízeného zboží nebo služeb;
- c) zaznamenávání objednávek a transakcí a vyřizování přijatých objednávek s dodavatelem;
- d) příprava faktur a kupních smluv a příjem plateb;
- e) distribuce dopisů, informačních listů a dalších dokumentů klientům;
- f) sestavování seznamů perspektivních klientů a jejich navštěvování za účelem nových obchodních nabídek;
- g) cestování mezi jednotlivými oblastmi prodeje a doprava vzorků nebo zboží určeného k prodeji.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Podomní prodejce
Podomní obchodní zástupce
Prodejce zboží na večírcích

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Obchodní zástupce - 3322
Pouliční prodejce - 9520

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52430 Podomní prodejci

5244 Prodejci po telefonu

Prodejci po telefonu kontaktují současné nebo potenciální zákazníky prostřednictvím telefonu nebo jiných elektronických komunikačních prostředků, propagují a nabízejí zboží a služby k prodeji a dojednávají návštěvy za účelem prodeje. Mohou pracovat v zákaznických kontaktních centrech nebo mimo organizační ústředí.

Příklady pracovních činností:

- a) propagace zboží a služeb po telefonu nebo elektronickou poštou s použitím seznamů zákazníků a pravidel pro navazování komunikace;
- b) vzbuzování zájmu o zboží a služby, snaha o dovršení obchodu nebo o souhlas s návštěvou obchodních zástupců;
- c) zajištění a dodání zboží, služeb, informačních balíčků a letáků zákazníkům;
- d) zajištění schůzek obchodních zástupců;
- e) zaznamenávání poznámek pro následující kroky a aktualizace marketingových databází tak, aby odpovídaly statutu jednotlivých zákazníků;
- f) podávání zpráv řídicím pracovníkům o činnostech konkurentů a o problémech kontaktních osob;
- g) vedení statistiky o uskutečněných hovorech a dosažených úspěších;
- h) předkládání pravidelných zpráv o činnostech a výsledcích telemarketingu.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Telemarketér
Prodejce v call centru
Prodejce po internetu
Telemarketingový prodejce
Prodejce v zákaznickém kontaktním centru

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Pracovník v zákaznickém kontaktním centru - 4222

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52440 Prodejci po telefonu

5245 Obsluha čerpacích stanic

Obsluha čerpacích stanic prodává pohonné hmoty, maziva a další produkty pro motorová vozidla a poskytuje služby, jako je čerpání pohonných hmot, mytí, mazání a další drobná údržba motorových vozidel.

Příklady pracovních činností:

- a) čerpání požadovaného množství pohonných hmot do nádrží a kanystrů;
- b) kontrola a doplnění tlaku vzduchu v pneumatikách a hladiny oleje a dalších kapalin ve vozidlech;
- c) mytí čelních skel a oken vozidel;
- d) vykonávání drobné údržby vozidel, jako je výměna pneumatik, žárovek a stěračů;
- e) údržba a provoz automatických myček vozidel;
- f) přijímání plateb zákazníků za nákupy;
- g) čištění výdejních stojanů, příjezdových cest, obchodu a zařízení;
- h) kontrola zásob a příprava zpráv o prodaných pohonných hmotách, oleji, motoristických doplňcích a dalším zboží.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Obsluha čerpací stanice
Obsluha čerpací stanice na otevřeném prostranství

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Prodavač v prodejně - 5223
Pokladník čerpací stanice - 5230
Obsluha u pultu v samoobslužném bufetu - 5246

Poznámka

Pracovníci, kteří přijímají platby nebo prodávají zboží v prodejnách u čerpacích stanic, ale kteří neposkytují služby vně budovy, jako je pomoc při tankování, mazání, mytí a údržbě, do podskupiny 5245 Obsluha čerpacích stanic nepatří.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52450 Obsluha čerpacích stanic

5246 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení

Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení obsluhuje zákazníky rychlého občerstvení a dokončuje přípravu jednoduchých pokrmů v restauracích, kavárnách, hotelech, zařízeních rychlého občerstvení, barech, nemocnicích a jiných zařízeních.

Příklady pracovních činností:

- a) podávání rychlého občerstvení zákazníkům;
- b) zjištění požadavků zákazníků, pomoc s výběrem a přijímání objednávek;
- c) ruční i strojové čištění, loupání, krájení a okrajování potravin;
- d) příprava jednoduchých a ohřev hotových pokrmů;
- e) porcování, balení a umístování pokrmů na podnosy;
- f) balení pokrmů, které si zákazníci odnášejí s sebou;
- g) doplňování lednic, salátových barů a stolů se studeným občerstvením a zaznamenávání množství spotřebovaných potravin;
- h) příjem plateb za nakoupené pokrmy.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Obsluha salátového baru

Obsluha u pultu v samoobslužném bufetu

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Kuchař - 5120

Číšník - 5131

Servírka - 5131

Barman - 5132

Prodavač potravin v kiosku - 5211

Prodavač potravin na tržišti - 5211

Prodavač potravin v pouličním stánku - 5211

Pracovník pro přípravu pizzy - 9411

Poznámka

Stánkoví a pouliční prodavači čerstvých potravin, které nejsou určeny k okamžité spotřebě (např. ovoce, zelenina, masné a mléčné výrobky), jsou zařazeni do podskupiny 5211 Stánkoví prodavači potravin (kromě rychlého občerstvení). Stánkoví a pouliční prodavači různých hotových jídel a potravin určených k okamžité spotřebě patří do podskupiny 5246 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení. Pouliční prodavači a prodavači na veřejných prostranstvích prodávající z vozíků, podnosů nebo košíků potraviny a nápoje určené k okamžité spotřebě zahrnuje podskupina 5212 Pouliční prodavači rychlého občerstvení. Pouliční prodejci a prodejci na veřejných prostranstvích s vozíky, podnosy nebo košíky neprodávající potraviny (s výjimkou trvanlivých jednotlivě balených potravin, např. cukrovinek) patří do podskupiny 9520 Pouliční prodejci (kromě potravin). Pracovníci, kteří připravují jednoduché potraviny určené k okamžité spotřebě, jako jsou kuchaři připravující hamburgery, ale jejichž bezprostřední kontakt s klienty je omezený, jsou zařazeni do podskupiny 9411 Pracovníci pro přípravu rychlého občerstvení. Při úpravě těchto podskupin na národní podmínky je třeba vzít na vědomí, že záměrem samostatného zařazení prodavačů potravin určených k okamžité spotřebě je zajistit, aby byla jasně odlišena zaměstnání vyžadující určité dovednosti, základní přípravu a hygienické nakládání s potravinami. Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení obvykle poskytuje širší nabídku náročnějších produktů a jídel než Pouliční prodavači rychlého občerstvení a obvykle potraviny nepřeváží ve vozíku nebo na jízdním kole nebo nepřenáší v košíku.

Zaměstnání této podskupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné kategorie:

52460 Obsluha v zařízeních rychlého občerstvení

5249 Pracovníci v půjčovnách a ostatní pracovníci v oblasti prodeje jinde neuvedení

Do této podskupiny jsou zařazeni pracovníci v oblasti prodeje neuvedení jinde ve třídě 52 Pracovníci v oblasti prodeje.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Pracovník v půjčovně

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

52491 Pracovníci v půjčovnách

52499 Pracovníci v oblasti prodeje jinde neuvedení

53 Pracovníci osobní péče v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a v příbuzných oblastech

Pracovníci osobní péče v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a v příbuzných oblastech pečují, dohlíží a pomáhají dětem, pacientům a seniorům, osobám v rekonvalescenci nebo zdravotně či jinak postiženým osobám v ústavních zařízeních nebo zařízeních dlouhodobé péče. Většina zaměstnání v této třídě vyžaduje druhou úroveň dovedností.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: pomoc při pohybu, osobní hygieně a dalších osobních potřebách; individuální pomoc dětem při získávání sociálních dovedností; dohled a účast na aktivitách, které podporují fyzický, sociální, emoční a intelektuální rozvoj dětí ve školních a předškolních zařízeních; dohlížení na svěřené osoby a podávání zpráv příslušným zdravotnickým nebo sociálním pracovníkům.

Zaměstnání této třídy jsou rozdělena na následující skupiny:

531 Pracovníci péče o děti, asistenti pedagogů

532 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti

531 Pracovníci péče o děti, asistenti pedagogů

Pracovníci péče o děti, asistenti pedagogů pečují a dohlíží na děti ve školách, ubytovacích zařízeních a zařízeních péče o děti.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: individuální pomoc dětem při získávání sociálních dovedností; dohled, předvádění a účast na aktivitách, které podporují fyzický, sociální, emoční a intelektuální rozvoj dětí ve školních a předškolních zařízeních; pomoc s přípravou podkladů a vybavení pro vzdělávací a volnočasové aktivity dětí před zahájením vyučování, po jeho skončení, o prázdninách a v centrech denní péče.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5311 Pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních a domácnostech

5312 Asistenti pedagogů

5311 Pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních a domácnostech

Pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních a domácnostech pečují a dohlíží na děti v ubytovacích zařízeních, v centrech denní péče a v zařízeních, kde tráví čas před zahájením vyučování, po jeho skončení a o prázdninách.

Příklady pracovních činností:

- a) pomoc dětem při osobní hygieně, oblékání a stravování;
- b) vodění dětí do školy a ze školy nebo na procházky;
- c) hraní her s dětmi, čtení nebo vyprávění pohádek;
- d) pomoc s přípravou podkladů a vybavení pro vzdělávací a volnočasové aktivity dětí;
- e) kontrola chování dětí a řízení jejich sociálního rozvoje;
- f) ukázkování dětí a doporučování nebo zavádění jiných opatření pro kontrolu chování, jako je péče o vlastní oblečení a úklid hraček a knih;
- g) dohlížení na děti při hrách;
- h) vedení záznamů o jednotlivých dětech, včetně každodenního dohlížení a informací o podávaných jídlech a lécích.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Chůva

Au-pair

Pečovatel v jeslích

Domácí opatrovník dětí

Pracovník péče o děti v hernách

Pracovník péče o děti mimo školu

Pracovník denní péče o děti v domácnosti

Pracovník péče o děti v dětských koutcích

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Vychovatel dětí v předškolním věku - 2342

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

53111 Zdravotničtí pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních

53112 Pracovníci péče o děti v domácnostech

53119 Ostatní pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních

5312 Asistenti pedagogů

Asistenti pedagogů pomáhají pedagogům tím, že vykonávají jiné než pedagogické povinnosti a pečují o děti ve školních a předškolních zařízeních a dohlíží na ně.

Příklady pracovních činností:

- a) dohled, předvádění a účast na aktivitách, které podporují fyzický, sociální, emoční a intelektuální rozvoj dětí ve školních a předškolních zařízeních;
- b) příprava venkovních i vnitřních prostor pro vzdělávací a volnočasové hry dětí;
- c) pomoc se studiem dětem s intelektuálními a fyzickými potížemi, s potížemi s chováním a dalšími problémy;
- d) individuální pomoc dětem při získávání sociálních dovedností;
- e) pomoc s přípravou výukových materiálů, s kopírováním a uspořádáním psaných i tištěných podkladů;
- f) ovládání audiovizuálního vybavení, počítačů a dalších výukových pomůcek;
- g) rozdávání a vybírání výukových materiálů.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Asistent učitele

Asistent pedagoga v předškolním zařízení

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Vychovatel pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami - 2352

Vychovatel - 2359

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

53121 Asistenti učitelů

53122 Asistenti vychovatelů

532 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti

Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti poskytují péči a pomoc při pohybu a každodenních činnostech pacientů, seniorů, osob v rekonvalescenci a zdravotně či jinak postižených osob ve zdravotnických a sociálních zařízeních, domácnostech a jiných rezidenčních zařízeních.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: pomoc pacientům při pohybu, osobní péči a komunikaci; sterilizaci chirurgických a jiných nástrojů a vybavení; dohlížení na svěžené osoby a podávání zpráv příslušným zdravotnickým nebo sociálním pracovníkům, přípravu pacientů k prohlídkám a zákrokům a podílení se na plánování péče o jednotlivé osoby.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5321 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci ve zdravotnických a sociálních zařízeních

5322 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb

5329 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti jinde neuvedení

5321 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci ve zdravotnických a sociálních zařízeních

Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci ve zdravotnických a sociálních zařízeních poskytují pomoc, podporu a přímou osobní péči pacientům, klientům a obyvatelům různých typů zařízení, jako jsou nemocnice, kliniky, rezidenční ošetřovatelská zařízení a sociální zařízení. Tito pracovníci obvykle realizují plány péče a pomáhají specialistům a odborným pracovníkům ve zdravotní a sociální oblasti při plnění jejich úkolů a současně pracují pod jejich dohledem.

Příklady pracovních činností:

- a) poskytování péče, podpory a léčby pacientům, klientům a obyvatelům zdravotnických, rehabilitačních a rezidenčních zařízení a sociálních zařízení podle plánů péče určených specialisty ve zdravotní a sociální oblasti;
- b) pomoc pacientům a klientům při osobní a léčebné péči, jako je osobní hygiena, krmení, oblékání, mobilita a fyzická aktivita, komunikace, užívání léků a převazování;
- c) zvedání a otáčení pacientů a klientů, jejich přesun do invalidních vozíků nebo na pojízdná lůžka;
- d) zajišťování čistoty a pořádku v zařízeních, např. úklid v pokojích pacientů a výměna ložního prádla;
- e) poskytování masáží a jiných nefarmakologických postupů ulevujících od bolestí, např. během porodu;

- f) pozorování a ohlašování změn zdravotního stavu pacientů, včetně jejich chování, specialistům v oblasti zdravotnictví.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Ošetřovatel ve zdravotnickém zařízení
Ošetřovatel pro péči u porodu na klinice
Ošetřovatel pro péči u porodu v nemocnici
Ošetřovatel pro péči o pacienty s psychiatrickým onemocněním
Pracovník v přímé obslužné péči

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Ošetřovatel v oblasti domácí péče - 5322
Všeobecná sestra bez specializace - 3221
Všeobecná sestra se specializací - 2221
Zdravotnický záchranář - 3258

Poznámka

Do této podskupiny patří ošetřovatelé a příbuzní pracovníci ve zdravotnických a sociálních zařízeních, kteří pracují pod dohledem lékařů, všeobecných sester se specializací, specialistů v oblasti sociální práce a jiných pracovníků ve zdravotní a sociální oblasti (např. v nemocnicích, rehabilitačních centrech, rezidenčních ošetřovatelských zařízeních, sociálních zařízeních). Ošetřovatelé v oblasti domácí péče jsou zahrnuti do podskupiny 5322 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb. Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti, zařídění ve skupině 532, vykonávají pouze jednoduché a rutinní úkoly, nevyžadující rozsáhlé zdravotnické znalosti, týkající se např. podávání léků a čištění a obvazování ran.

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

53211 Ošetřovatelé ve zdravotnických a sociálních zařízeních

53212 Pracovníci v přímé obslužné péči

53219 Ostatní pracovníci příbuzní ošetřovatelům ve zdravotnických a sociálních zařízeních

5322 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb

Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb poskytují rutinní péči a asistenci v domácnostech a jiných nezávislých rezidenčních prostorách při běžných každodenních aktivitách osobám, které tyto služby a péči potřebují vzhledem k dopadům stárnutí, onemocnění, zranění a jiným tělesným a psychickým stavům.

Příklady pracovních činností:

- asistence a pomoc klientům s osobními potřebami a při léčení ran a uzdravování, jako je osobní hygiena, krmení, oblékání, mobilita a fyzická aktivita, komunikace, užívání léků a převazy, obvykle podle léčebných plánů stanovených specialisty v oblasti zdravotnictví;
- vedení evidence o poskytované péči, o změnách zdravotního stavu a o reakcích pacientů na poskytovanou péči a léčbu, hlášení a poskytování svých zjištění specialistům ve zdravotní a sociální oblasti;
- zvedání a otáčení pacientů s poruchou mobility, pomoc s jejich přesunem do invalidních vozíků a do motorových vozidel;
- poskytování emocionální podpory a poradenství pacientům a rodinám v oblastech, jako jsou zdravá výživa, hygiena, fyzická aktivita, péče o malé děti a adaptace na zdravotní postižení nebo onemocnění;
- zajišťování čistoty a pořádku, např. výměna ložního prádla, mytí nádobí, praní prádla a úklid domácností ošetřovaných osob;
- poskytování psychické podpory pacientům formou konverzace a hlasitého čtení;
- plánování, nakupování, připravování a podávání jídel podle nutričních požadavků a předepsané diety;
- poskytování podpory rodičům a péče o novorozence v postnatálním období;
- objednávání klientů u lékařů a jiných zdravotnických specialistů, příp. vykonávání dalších úkolů.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Ošetřovatel v oblasti domácí péče během porodu
Ošetřovatel v oblasti domácí péče
Poskytovatel domácí péče
Pečovatel v oblasti domácí péče

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Všeobecná sestra se specializací - 2221
Sociální pracovník specialista - 2635
Všeobecná sestra bez specializace - 3221

Odborný pracovník v oblasti komunitních služeb - 3412
Ošetřovatel ve zdravotnickém zařízení - 5321

Poznámka

Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci ve zdravotnických a sociálních zařízeních, kteří pracují pod dohledem lékařů, všeobecných sester se specializací, specialistů v oblasti sociální práce a poradenství a jiných pracovníků ve zdravotní a sociální oblasti (např. v nemocnicích, rehabilitačních centrech, rezidenčních ošetřovatelských zařízeních, sociálních zařízeních), patří do podskupiny 5321. Pracovníci, kteří poskytují osobní služby v individuálních ubytovacích zařízeních (včetně komunit pro seniory s omezeným lékařským a ošetřovatelským dohledem nebo bez dohledu), jsou zařazeni do podskupiny 5322 Ošetřovatelé a příbuzní pracovníci v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb. Do uvedené podskupiny patří také ošetřovatelé u porodů v domácím prostředí, kteří poskytují emocionální podporu, všeobecnou péči a poradenství ženám a rodinám v průběhu těhotenství a během porodních bolestí, ale nikoliv péči snižující zdravotní rizika. Pracovníci poskytující péči a dohled nad dětmi v rezidenčních zařízeních a v pečovatelských centrech jsou zahrnuti do podskupiny 5311 Pracovníci péče o děti v mimoškolních zařízeních a domácnostech.

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

53221 Ošetřovatelé v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb

53222 Pečovatelé v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb

53229 Ostatní pracovníci příbuzní ošetřovatelům v oblasti domácí péče a terénních sociálních služeb

5329 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti jinde neuvedení

Tato podskupina zahrnuje pracovníky základní zdravotní a osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti neuvedené jinde ve skupině 532 Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti, např. zubní instrumentáře, dezinfektory a sanitáře.

Příklady pracovních činností:

- čištění a sterilizace chirurgických, dentálních a farmaceutických nástrojů, laboratorního skla a dalšího vybavení;
- označování léků, chemikálií a jiných farmaceutických přípravků, doplňování zásob na policích;
- zvedání, otáčení, přemísťování a přeprava pacientů v kolečkových křeslech nebo na mobilních lůžkách;
- příprava pacientů na vyšetření a léčbu;
- příprava nástrojů, podnosů, materiálů a asistence zubním lékařům nebo radiografům;
- vyvolávání diagnostických rentgenových snímků.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Sanitář

Vodní záchranář

Zubní instrumentář

Sanitář pro sterilizaci

Pracovník pro flebotomii

Pracovník v oblasti radiologie

Sanitář pro lékárenskou péči

Pracovník horské záchranné služby

Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Farmaceutický asistent - 3213

Zubní technik - 3214

Dentální hygienista - 3251

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

53291 Laboratorní pracovníci

53292 Dezinfektoři

53293 Autooptičtí laboranti

53294 Zubní instrumentáři

53295 Sanitáři

53296 Řidiči vozidel zdravotnické záchranné služby

53299 Ostatní pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti jinde neuvedení

54 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy

Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy chrání osoby a majetek před požárem a jinými riziky, dohlíží na dodržování zákona a pořádku a prosazují zákony a předpisy. Většina zaměstnání v této třídě vyžaduje druhou úroveň dovedností.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: prevenci a hašení požárů; záchranu osob z hořících budov a z míst nehod a záchranu osob v ohrožení; dohled na dodržování zákona a pořádku, prosazování zákonů a předpisů, hlídkování na veřejných prostranstvích a zatýkání osob podezřelých z porušení zákona; řízení dopravy a převzetí pravomocí v případě dopravních nehod; dohled a udržování disciplíny ve věznicích a nápravných zařízeních; ostraha nebo sledování majetku za účelem ochrany před krádežemi a vandalismem, kontrola přístupu do objektů a dohled na dodržování pořádku a prosazování předpisů na veřejných akcích a v rámci objektů. Pracovní činnosti mohou zahrnovat také dohled nad dalšími pracovníky.

Zaměstnání této skupiny jsou zahrnuta do jedné souhrnné skupiny:

541 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy

541 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy

Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy chrání osoby a majetek před požárem a jinými riziky, dohlíží na dodržování zákona a pořádku a prosazují zákony a předpisy.

Náplň jejich práce obvykle zahrnuje: prevenci a hašení požárů; záchranu osob z hořících budov a z míst nehod a záchranu osob v ohrožení; dohled na dodržování zákona a pořádku, prosazování zákonů a předpisů, ostrahu veřejných prostranství a zatýkání osob podezřelých z porušení zákona; řízení dopravy a převzetí pravomocí v případě dopravních nehod; dohled a udržování disciplíny ve věznicích a nápravných zařízeních; ostraha nebo sledování majetku za účelem ochrany před krádežemi a vandalismem, kontrola přístupu do objektů, dohled na dodržování pořádku a prosazování předpisů na veřejných akcích a v rámci objektů. Pracovní činnosti mohou zahrnovat také dohled nad dalšími pracovníky.

Zaměstnání této skupiny jsou rozdělena na následující podskupiny:

5411 Příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR a hasiči ostatních jednotek požární ochrany

5412 Policisté

5413 Pracovníci vězeňské služby

5414 Pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur

5419 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy jinde neuvedení

5411 Příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR a hasiči ostatních jednotek požární ochrany

Příslušníci Hasičského záchranného sboru ČR a hasiči ostatních jednotek požární ochrany zajišťují protipožární prevenci, hasí požáry a zasahují při jiných nebezpečích, chrání životy a majetek a plní roli záchranářů.

Příklady pracovních činností:

- reakce na požární poplach a jiná volání o pomoc, jako jsou automobilové nebo průmyslové nehody, bombové hrozby a další tísňové situace;
- kontrola a hašení ohně s využitím ručního i elektrického vybavení a protipožárních chemických látek;
- boj se zvláštními typy ohně v průmyslových podnicích za využití speciálních zařízení;
- záchrana osob z hořících budov a míst nehod a záchrana osob v ohrožení;
- prevence nebo omezení rozšíření nebezpečných látek v případě požáru nebo nehody;
- informování veřejnosti o protipožární prevenci.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Hasič

Hasič lesních požárů

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Revizní technik staveb - 3112

Technik požární ochrany - 3112

Vyšetřovatel požárů - 3119

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

54111 Příslušníci v jednotkách požární ochrany HZS ČR

54112 Příslušníci operačních středisek HZS ČR

54113 Zaměstnanci ve vojenských hasičských jednotkách

54114 Hasiči podnikových sborů

54115 Hasiči dobrovolných sborů obcí
54116 Hasiči dobrovolných sborů podniků
54119 Ostatní příslušníci HZS ČR

5412 Policisté

Policisté dohlíží na dodržování zákona a pořádku, hlídají na veřejných prostranstvích, prosazují zákony a předpisy a zatýkají osoby podezřelé z porušení zákona.

Příklady pracovních činností:

- dohled nad dodržováním veřejného pořádku v určitých prostorech, reakce na tísňové situace, ochrana osob a majetku a prosazování zákonů a předpisů;
- identifikace, stíhání a zatýkání osob podezřelých z porušení zákona a pachatelů trestných činů;
- řízení dopravy a převzetí pravomocí v případě nehod;
- poskytování rychlé pomoci obětem nehod, trestných činů a přírodních katastrof.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Strážník
Člen policejní hlídky
Policista

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Policejní prezident - 1112
Vrchní policejní rada - 1112
Vrchní státní policejní rada - 1112
Policejní ředitel - 1349
Policejní inspektor - 3355
Policejní komisař - 3355
Policejní rada - 3355

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

54121 Referenti Policie ČR
54122 Vrchní referenti Policie ČR
54123 Asistenti Policie ČR
54124 Vrchní asistenti Policie ČR
54125 Strážníci

5413 Pracovníci vězeňské služby

Pracovníci vězeňské služby vykonávají dohled a udržují disciplínu ve věznicích a nápravných zařízeních.

Příklady pracovních činností:

- prohledání přivezených vězňů, uschování jejich cenností, doprovázení vězňů na cely a jejich uzamčení v celách;
- provádění pravidelných kontrol na celách, kontroly bezpečnosti a údržby zámků, oken, dveří a bran;
- dozor nad vězni při práci, jídle nebo odpočinku;
- sledování chování vězňů za účelem prevence výtržností a útěků;
- hlídkování v prostorech věznic za účelem prevence útěků;
- pomoc při realizaci nápravných programů;
- dozor nad vězni během převozů a vycházek.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Dozorce ve věznicích

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

54131 Referenti a vrchní referenti Vězeňské služby ČR
54132 Asistenti Vězeňské služby ČR
54133 Vrchní asistenti Vězeňské služby ČR
54134 Inspektoři Vězeňské služby ČR
54135 Vrchní inspektoři Vězeňské služby ČR
54136 Komisaři Vězeňské služby ČR
54137 Vrchní komisaři Vězeňské služby ČR
54138 Radové Vězeňské služby ČR
54139 Ostatní pracovníci vězeňské služby

5414 Pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur

Pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur střeží nebo sledují majetek za účelem jeho ochrany před krádežemi a vandalismem. Kontrolují přístupy do objektů, dohlíží na dodržování pořádku a prosazují předpisy na veřejných akcích a v rámci objektů.

Příklady pracovních činností:

- a) hlídkování v objektech a kontrola dveří, oken a bran za účelem zjištění nepovolených vstupů a jejich prevence;
- b) kontrola přístupů do objektů, sledování a povolování vstupů nebo odchodů zaměstnanců a návštěvníků, kontrola identifikace a vydávání bezpečnostních propustek;
- c) pohyb mezi návštěvníky, hosty nebo zaměstnanci za účelem zajištění pořádku, ochrany majetku proti krádežím nebo vandalismu a prosazování předpisů platných v daných objektech;
- d) reakce na poplach, vyšetřování výtržností a případně kontaktování nadřízených pracovníků, policistů nebo hasičů;
- e) bezpečnostní kontroly pasažérů a zavazadel na letištích;
- f) vyzvedávání a zajištění bezpečného doručení hotovostí a cenností do bank, bankomatů a maloobchodních provozoven.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Vrátný
Hlídač
Hlídač v muzeu
Tělesný strážce
Pracovník bezpečnostní služby
Člen bezpečnostní hlídky

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Plavčík - 5419
Strážce pláže - 5419

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

54141 Vrátní

54142 Pracovníci ostrahy, strážní

54143 Osobní, tělesní strážci

54144 Operátoři bezpečnostních služeb

54149 Ostatní pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur

5419 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy jinde neuvedení

V této podskupině jsou zařazeni pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy neuvedení jinde ve skupině 541 Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy. Patří zde například plavčíci, dozor u přechodu pro chodce a pracovníci odchyťové služby.

Příklady pracovních činností:

- a) hlídkování na plážích a u plaveckých bazénů za účelem prevence nehod a záchrany tonoucích;
- b) sledování dopravního provozu za účelem zabezpečení přechodu chodců;
- c) reakce na stížnosti občanů týkající se zatoulaných domácích, hospodářských a volně žijících zvířat, varování a upozorňování majitelů a odchyt ztracených, toulavých a nebezpečných zvířat;
- d) hlídkování v určeném prostoru pro parkování, dohled nad dodržováním příslušných předpisů;
- e) řízení dopravního provozu.

Příklady zaměstnání zařazených do této podskupiny:

Plavčík
Strážce pláže
Dozor u přechodů pro chodce
Pracovník dopravní hlídky
Pracovník odchyťových služeb
Strážce přírody

Příklady zaměstnání zařazených do jiných podskupin:

Vrátný - 5414
Hlídač v muzeu - 5414
Hlídač - 5414

Zaměstnání této podskupiny jsou rozdělena na následující kategorie:

54191 Plavčíci, strážci pláží

54192 Pracovníci horské záchranné služby

54193 Vodní záchranáři

54194 Strážci přírody

54199 Ostatní pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy